

OBSAH

I. PRAVĚK

(Od počátku do roku cca 3 000 př. n. l.)	5
1. Nepsaná slovesnost	6
Nejstarší slovesné projevy	6
2. Folklor - lidová slovesnost (Od vstupu člověka na historickou scénu do současnosti)	10
 ■ Otázky, úkoly, náměty	16

II. STAROVĚK

(Od roku cca 3 000 př. n. l. do r. 476 n. l.)	18
1. Starověké mimoevropské civilizace	19
1.1. Mezopotámie	19
Epos o Gilgamešovi	
1.2. Říše chetitská	22
1.3. Feničané	22
1.4. Persie	23
Avesta	
1.5. Hebrejci	25
Bible - Starý zákon	
1.6. Egypt	33
1.7. Indie	35
Védy, Mahábhárata, Rámájana	
1.8. Čína	38
Kníha písni	
1.9. Japonsko	40
1.10. Afrika	41
1.11. Amerika (Američtí Indiáni) Popol Vuh, Chilam Balam	42
 ■ Otázky, úkoly, náměty	47
2. Staré evropské civilizace	50
2.1. Řecko	51
Homér, Hérodotos, Sapfó, Hésiodos, Anakréon, Ezop, Aischylos, Sofoklés, Eurípidés, Aristofanés, Platón, Aristotelés, Menandros	
2.2. Rím	71
Titus Maccius Plautus, Marcus Tullius Cicero, Gaius Julius Caesar, Titus Livius, Titus Lucretius Carus, Gaius Valerius Catullus, Publius Vergilius Maro, Publius Ovidius Naso, Quintus Horatius Flaccus, Lucius Annaeus Seneca, Petronius, Decimus Junius Iuvenalis, Marcus Valerius Martialis	
 ■ Otázky, úkoly, náměty	89

III. STŘEDOVĚK

(Konec 5. stol. - konec 15. stol.: od r. 476 do r. 1492)	92
1. Středověké mimoevropské civilizace	
(s přesahy do začátku novověku)	93
1.1. Persie	93
Firdausí, Iljás Bin Júsuf Nízámí, Omar Chajjám	
1.2. Arábie	95
Korán, Tisíc a jedna noc	
1.3. Indie	101
Kálidáša	
1.4. Čína	102
Zpěvy staré Číny	
1.5. Japonsko	108
Manjósú, Kokinshú, Sei Šónagon	
1.6. Afrika	110
1.7. Amerika (američtí Indiáni)	112
Z poezie starých Aztéků	
■ Otázky, úkoly, náměty	115
2. Středověké evropské země	116
A) Literatura v církevním prostředí (latinská)	117
Bible - Nový zákon	
B) Literatura v národních jazycích	123
Šlechtická literatura	
Hrdinská a rytířská epika	
Francie	123
Píseň o Rolandovi, Tristan a Izolda	
Německo	127
Píseň o Nibelunzích, Beowulf	
Rusko	129
Byliny, Slovo o pluku Igorově, Nestor	
Další slovanské země	132
Orání králevice Marka	
Dvorská milostná poezie	132
Měšťanská literatura	138
Francie	138
■ Otázky, úkoly, náměty	141
3. Středověká literatura na našem území	143
3.1. Literatura staroslověnská a latinská	145
Proglas, Život Konstantinův, Život Metodějův, Legenda o sv. Václavu, Kristian, Hospodine, pomiluj ny, Kosmas	
3.2. Vznik česky psané literatury a její rozkvět	153
Svatý Václave, Alexandreis, Kronika trojanská, Dalimilova kronika, Klaret, Karel IV.,	

ČÍTANKA

legendy, dvorská lyrika, duchovní lyrika, satíra - Podkoní a žák, Hradecký rukopis, Mastičkář, filozofická próza, Husovi předchůdci ad.	
3.3. Literatura „doby husitské“ a jejího dozívání	176
Písň, Budyšínský rukopis, Vavřinec z Březové, Jan Hus, Jan Žižka, Petr Chelčický, Václav Šašek z Bílkova	
■ Otázky, úkoly, náměty	198
IV. NOVOVĚK (1. ČÁST)	
(Od r. 1492 do poč. 19. stol.)	201
1. Humanismus a renesance v evropských zemích	202
1.1. Předchůdci renesančního čítání	203
Itálie	203
Dante Alighieri, Francesco Petrarca, Giovanni Boccaccio, Matteo Bandello	
Francie	208
François Villon	
Anglie	210
Geoffrey Chaucer	
1.2. Období vrcholné renesance a humanismu	212
Itálie	212
Lodovico Ariosto, Michelangelo Buonarroti, Niccolo Machiavelli	
Francie	215
Pierre de Ronsard, François Rabelais, Michel de Montaigne	
Nizozemsko	217
Erasmus Rotterdamský	
Španělsko	219
Lazarillo z Tormesu, Miguel de Cervantes y Saavedra, Lope de Vega, Tirso de Molina	
Portugalsko	225
Luís de Camões	
Anglie	225
Christopher Marlow, William Shakespeare	
Polsko	233
Jan Kochanowski	
■ Otázky, úkoly, náměty	235
2. Humanismus a renesance u nás	237
2.1. Literatura u nás v 15. a na poč. 16. stol.	243
Hynek z Poděbrad, Bohuslav Hasičejnský z Lobkovic, Vitorin Kornel ze Všehrd	
2.2. „Zlatý věk“ české literatury	248
Jan Blahoslav, Václav Hájek z Libočan, Jan Campanus Vodňanský, Daniel Adam z Veleslavina, Mikuláš Dačický z Heslova, Krištof Harant, Tobiáš Mouřenec z Litomyšle, Pavel Kyrmezer	
■ Otázky, úkoly, náměty	263
3. Baroko v evropských zemích	266
Itálie	267
Torquato Tasso	

Anglie	269
John Milton, John Donne	
Španělsko	270
Pedro Calderón de la Barca, Luis Góngora y Argote	
Německo	274
H. J. Ch. von Grimmelshausen, Andreas Gryphius	
■ Otázky, úkoly, náměty	277
4. Baroko v českých zemích	279
4.1. Exilová tvorba	280
Jan Ámos Komenský, Jiří Třanovský, Pavel Stránský, Pavel Skála ze Zhoře	
4.2. Domácí tvorba	290
Bohuslav Balbín, Tomáš Pešina z Čechorodu, Jan František Beckovský, Bedřich Bridel, Adam Michna z Otradovic, Felix Kadlinský, Jan Libertin, Václav Jan Rosa, tvorba lidová a pololidová	
■ Otázky, úkoly, náměty	312
5. Klasicismus, osvícenství a preromantismus v evropských zemích	315
5.1. Klasicismus	316
Francie	316
Pierre Corneille, Jean Racine, Molière, Jean de Lafontaine	
Itálie	324
Carlo Goldoni	
5.2. Osvícenství	327
Francie	327
Charles Louis de Montesquieu, Voltaire, Denis Diderot, Choderlos de Laclos, D. A. F. markýz de Sade	
Anglie	337
Daniel Defoe, Henry Fielding, Jonathan Swift	
Rusko	343
M. V. Lomonosov	
5.3. Preromantismus	343
Francie	343
F. R. de Chateaubriand, Jean Jacques Rousseau, abbé Prévost	
Anglie	350
Laurence Sterne	
Německo	351
G. E. Lessing, J. G. Herder, J. W. Goethe, F. Schiller	
Rusko	362
A. N. Radiščev, I. A. Krylov	
■ Otázky, úkoly, náměty	365
6. Národní obrození v českých zemích (Klasicismus, osvícenství, preromantismus a další proudy 18. a poč. 19. stol. u nás)	368

364

ČÍTANKA

6.1.	První generace národního obrození	369
	Bohuslav Šalbín, J. A. Hanka, K. H. Thám, Josef Dobrovský, V. M. Kramerius, V. Thám, A. J. Puchmajer, Š. Hněvkovský, Prokop Šedivý	
6.2.	Druhá generace národního obrození	386
	Josef Jungmann, M. Z. Polák, RKZ, F. Palacký, P. J. Šafařík, Jan Kollár, F. L. Čelakovský, J. N. Štěpánek, V. K. Klicpera	407
■	Otázky, úkoly, náměty	419
	Použitá literatura	421
	Obsah	426

